

Od redakcji

Pierwsze dwa artykuły zamieszczone w drugim numerze półrocznika „Studia Teologiczno-Histeryczne Śląska Opolskiego” z 2023 r. zawierają wyniki badań naukowych, prowadzonych w obszarze egzegezy i teologii biblijnej.

Pierwszy z prezentowanych artykułów przedstawia znaczenie cytatu z Ps 78,2 w Ewangelii Mateusza w kontekście czynów i nauczania Jezusa oraz Jego tożsamości jako Syna Bożego. Tekst i zawarte w nim treści stanowią polemikę z dotychczas najbardziej wyczerpującą interpretacją autorstwa Maartena J.J. Menkena (1948–2016) – holenderskiego teologa.

Przedmiotem drugiego tekstu z teologii biblijnej jest fragment Ewangelii Marka, zawierający przypowieść o starych bukłakach i młodym winie (Mk 2,18-22), interpretowany z perspektywy problemu synodalności Kościoła. Autorka, nawiązując do wypowiedzi papieża Franciszka, dokonała symbolicznego odczytania słów Jezusa i przedstawiła, w jaki sposób odkrycie synodalności jest dotarciem do nowości Ewangelii, podkreślając przy tym potrzebę elastyczności umysłu i otwartości na zmianę.

Kolejne cztery teksty w niniejszym numerze półrocznika prezentują wyniki badań w obszarze teologii moralnej i bioetyki.

Pierwszy tekst z etyki teologicznej dotyczy problematyki etyki wojny i pokoju z perspektywy wojny w Ukrainie i prawa tego państwa do samoobrony. Autor uzasadnia stanowisko dotyczące moralnej godziwości prawa do interwencji militarnej, tzw. interwencji humanitarnej.

Kolejny artykuł stanowi prezentację modeli i stanowisk w zakresie etyki środowiska naturalnego. Autor przedstawia założenia antropocentryzmu, biocentryzmu i ekocentryzmu, będące różnymi modelami światopoglądowymi i etycznymi.

Badania dotyczące czterech pryncypiów etyki medycznej (nieszkodzenia, niesienia pomocy i troski, poszanowania autonomii oraz sprawiedliwości) oraz zasady proporcjonalności są przedmiotem kolejnego artykułu z obszaru bioetyki. Autor podejmuje próbę uczynienia z pryncypium proporcjonalności głównej zasady w zakresie praktyki medycznej i pielęgniarstwa.

Z obszaru bioetyki jest także artykuł dotyczący problematyki dziedzicznego zaburzenia genetycznego. Autorka, powołując się na zasadę proporcjonalności, uza-

sadnia, że unikanie wystąpienia choroby genetycznej jest możliwe na drodze moralnie akceptowanej, którą jest interwencja w linię zarodkową, a nie bezpośrednia ich modyfikacja, czy selekcja embrionów podczas procedury zapłodnienia *in vitro*. Treści zawarte w tym tekście mają charakter kontrowersyjny z punktu widzenia stanowiska Kościoła katolickiego wobec metod sztucznego zapłodnienia.

Część historyczną prezentowanego numeru otwiera tekst, w którym autor przedstawia problem drugiej fundacji zakonu templariuszy na Śląsku. Tekst prezentuje informacje na temat hipotetycznej bytności tego zakonu na Śląsku Opolskim oraz na temat lokalizacji drugiej zniszczonej wieży, o której pisał mistrz francuskich templariuszy Ponces de Aubon do króla Francji Ludwika IX.

Kolejny artykuł przedstawia opata żagańskiego konwentu kanoników regularnych Pawła II Lembergka z Żar. Na przykładzie postaci opata autor ukazuje wpływy, jakie na Śląsku wywarły idee protestanckie, zarówno wśród miejscowej ludności, jak i w szeregach lokalnego duchowieństwa.

Opis miedziorytu Georga Lichtenstegera, przedstawiający nagrobek księżniczki Eufemii (Ofki) – przeoryszy klasztoru Dominikanek w Raciborzu, jest przedmiotem kolejnego artykułu. W 1738 r. nagrobek ten został gruntownie przebudowany w związku z rozwijającym się kultem Eufemii i podjęciem starań o jego kościelne zatwierdzenie.

Kolejne trzy teksty dotyczą najnowszych dziejów Kościoła.

Pierwszy z nich jest kontynuacją pierwszej części wcześniej opublikowanego tekstu, będącego opisem wydarzeń podczas I wojny światowej, utrwalonych na kartach kroniki sporządzonej przez ks. Andrzeja Witulskiego – proboszcza katolickiej parafii w Wójcinie na ziemi wieluńskiej. Autor kreśli psychologiczny obraz ówczesnych mieszkańców, opowiada o ich nastrojach społecznych i politycznych, a także o postawie religijnej, która pozwalała im skutecznie zmagać się z przeciwnościami wojny.

Przedmiotem kolejnego artykułu jest postać o. Adalberta (Franza) Kurzeji OSB (1920–2016), przełożonego opactwa benedyktyńskiego Maria Laach w Niemczech i jednego z przedstawicieli posoborowej odnowy liturgicznej Kościoła. Autor przedstawia najważniejsze wydarzenia z życia opata z Maria Laach, pochodzącego z Kuźni Raciborskiej.

Ostatni artykuł naukowy jest prezentacją wydarzeń związanych z wizytą papieża Benedykta XVI na Jasnej Górze 26 maja 2006 r. Artykuł prezentuje m.in. przygotowania do tej wizyty oraz jej przebieg.

Część niniejszego numeru półrocznika: *Recenzje – Materiały – Sprawozdania* zawiera dwie recenzje oraz dwa sprawozdania. Pierwszy tekst jest recenzją książki *Christliche Beziehungsethik. Historische Entwicklungen – Biblische Grundlagen* –

Gegenwärtige Perspektiven (Herder 2023) autorstwa Martina M. Lintnera na temat zagadnień etyki seksualnej. Drugi tekst to recenzja książki *Kwiaty pośród bomb. Dziennik zakrystianki katedralnej* (TUM 2022), zawierającej kronikarski zapis wydarzeń z okresu II wojny światowej i lat powojennych autorstwa s. M. Hildelity Troski SSnD, która przez 30 lat pełniła posługę zakrystianki w katedrze wrocławskiej. Na końcu prezentowanego numeru znajdują się dwa sprawozdania. Pierwszy tekst to sprawozdanie z międzynarodowej konferencji na temat problematyki transseksualizmu, zorganizowanej przez stowarzyszenie *Bioethicists in Central Europe* (BCE), która odbyła się w Wiedniu w październiku 2023 r. Drugi tekst to sprawozdanie z działalności Diecezjalnego Instytut Muzyki Kościelnej w Opolu w roku szkolnym 2022/2023.

